

GUÍA DIDÁCTICA

PANTALLAS NON AMIGAS OBRADOIRO PARA A XUVENTUDE

1. INTRODUCCIÓN

O Concello de Muros, elaborou este material destinado á sensibilización e información en Igualdade de Oportunidades dirixido ao alumnado de bacharelato e á xuventude.

A finalidade deste material, incluído nun programa de nove pílulas formativas / obradoiros (3 por grupo de idade, primaria, ESO e bacharelato – xuventude), é facilitar ao profesorado, pais, nais, titores/as e aos propios mozos e mozas unha serie de propostas didácticas que faciliten unha mellor comprensión de distintos aspectos relacionados coa igualdade de oportunidades.

Nesta pílula / obradoiro centrámonos no ciberacoso e nos perigos das redes sociais. Atopámonos cunha nova vía a través da cal as parellas poden exercer control, sendo estes medios un facilitador para que os agresores poidan chegar ás súas vítimas sen ter contacto directo, facendo uso do anonimato e engadindo dificultades para finalizar unha relación de parella.

Como documento base para o desenvolvemento dos contidos empregamos a publicación da Delegación do Goberno para a Violencia De Xénero “O ciberacoso como forma de exercer a violencia de xénero na xuventude: un risco na sociedade da información e do coñecemento”.

2. DESTINATARIOS/AS

O obradoiro está dirixido ao alumnado de bacharelato, inda que se pode traballar con mozos e mozas de calquera idade con pequenas adaptacións.

3. OBXECTIVOS

- Tomar conciencia sobre as novas formas de exercer a violencia de xénero entre a xuventude.
- Axudar a detectar e prever a violencia de xénero nas redes sociais entre a xuventude e os adolescentes.
- Informar das actuacións que se poden considerar ciberacoso e/ou cibercontrol.
- Posibilitar a detección destas formas de violencia e frear calquera forma de comunicación que supoña ciberacoso e/ou cibercontrol.

- Coñecer a lexislación e os delitos nos que se incorre a través do exercicio destas formas de violencia de xénero.
- Facilitar recursos para detectar, actuar e previr.

4. CONTIDOS

- Violencia de xénero dixital
- Pautas para recoñecer situacións de cibercontrol
- Protección da privacidade
- Redes sociais
- Unha morea de palabras: *sexting*, *stalking*, *grooming*, etc.
- Falemos de *sexting*
- Como detectar que algún achegado sofre ciberacoso

5. METODOLOXÍA

Inclúense 4 tipos de materiais neste obradoiro:

- Unha guía didáctica
- Presentación de contidos en PDF
- Vídeos
- Cuestionarios interactivos
- Material para publicacións en redes sociais

A secuencia de actividades desta guía obedece a unha orde lóxica da temática tratada; non obstante, pódense adaptar as actividades segundo os intereses e necesidades.

O contido pode ser autoadministrado polos mozos e mozas polo que, aínda que é interesante que se comece pola presentación en PDF, poden acceder aos mesmos de maneira non secuencial, velos todos ou só en parte.

De concibirse como unha actividade que se vai realizar en familia, consideramos interesante seguir o guión da presentación (aínda que non é preciso empregar o documento xa que se pode facer de forma oral ou mediante vídeos seleccionados).

En grupos / clases (o ideal 10-15 participantes) o profesorado e o/a monitor/a debe favorecer o debate en grupo e partir das experiencias propias dos mozos e mozas, seguindo a través da aprendizaxe cooperativa, a actividade e a simulación de situacións interpersoais, utilizando diferentes agrupamentos.

O/a profesor/a pode moderar as sesións, facilitar exemplos para familiarizar ao alumnado coas actividades, orientar na procura de solucións, modelar, actuar como guía, etc.

6. PLANIFICACIÓN

O contido, vídeos e actividades pódense ver de forma persoal nun tempo máximo de 20'. De realizarse en familia / grupo / clase a duración pódese adaptar perfectamente a unha sesión de 55', aínda que dependerá da profundidade que se queira dar e do nivel de interacción dos e das participantes, podendo ser necesarias dúas sesións.

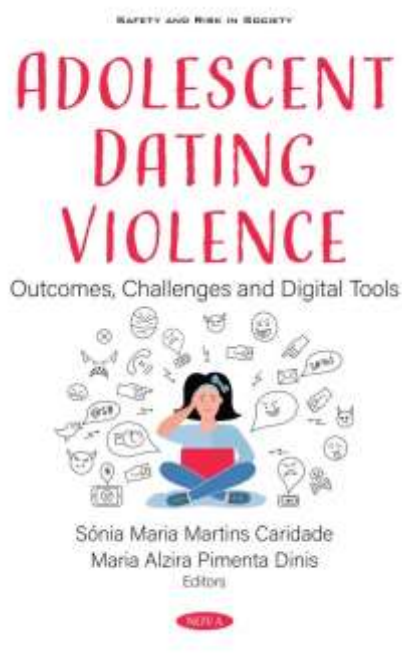
7. ACTIVIDADES ADICIONAIS

Para realizar en grupo e como complemento da actividade principal propónse:

- “Chuvia de ideas”; faise entre todos/as unha “chuvia de ideas” con termos que a xuventude asocia coas palabras ciberacoso e violencia de xénero dixital. A continuación, en grupos elaborarán unha definición de cada concepto utilizando as palabras da chuvia de ideas. Con isto, poderanse valorar as opinións e aclararemos os conceptos que sexan necesarios.
- *Rol playing*, onde en parellas, se representen os roles de acosador/a e vítima. Despois, comezase un diálogo sobre o que viron, como se senten os distintos personaxes, como detectalo e como evitalo.

- Para facer un cine foro: Cyberbully (2015).

Para ampliar e reflexionar:

- Libro: Adolescent Dating Violence: Outcomes, Challenges and Digital Tools. Martins; S. Pimenta M. (2020) Editorial Nova

En inglés: violencia no noivado adolescente: resultados, desafíos e ferramentas dixitais, resume o debate máis recente sobre os desafíos na violencia no noivado adolescente e o abuso no noivado dixital, salientando a influencia das ferramentas dixitais e buscando identificar similitudes e diferenzas entre os tipos de abuso.

ISBN: 978-1-53617-479-3

8. COMO AVALIALO

Nos contidos incluíronse cuestionarios para ser autoadministrados, en grupo pódese avaliar segundo o nivel de participación e a comprensión dos contidos.

9. AMPLIAR INFORMACIÓN

Hai múltiples fontes e referencias, pero recomendamos:

- Estudio de la Delegación del Gobierno para la Violencia de Género [“El ciberacoso como forma de ejercer la violencia de género en la juventud: un riesgo en la sociedad de la información y del conocimiento”](#)
- [Guía S.O.S contra el grooming](#). Instituto Nacional de Tecnologías de la Comunicación

- [La desigualdad de género y el sexismo en las redes sociales](#). Gobierno Vasco.
- Verdejo Espinosa, Mª Ángeles, [Ciberacoso y violencia de género en redes sociales. Análisis y herramientas de prevención](#), Universidad Internacional de Andalucía, Servicio de Publicaciones.
- [El ciberacoso como forma de ejercer la violencia de género en la juventud: Un riesgo en la sociedad de la información y el conocimiento](#). Ministerio de Sanidad, Servicios Sociales e Igualdad.
- [Si me quieres, no lo hagas público en Internet](#). Prevenir la violencia de género en las redes sociales, en Educando en igualdad. Escuela. Nº 3, noviembre de 2015. Herramientas de trabajo para el profesorado.
- [Mi novio me controla... lo normal](#), web da psicóloga Lanire Estébanez.